ברייתא דשלשים ושתים מדות

1

א	ריבוי	יח	מדבר שנאמר במקצת וניהנ בכלו
ב	במיעוט	יט	מדבר שנאמר בזה והוא הדין להבירו
ג	בריבוי אחר ריבוי	כ	מדבר שנאמר בזה ואינו ענין לו אבל הוא ענין להבירו
ד	במיעוט אחר מיעוט	כא	מדבר שהוקש לשני מדות יאתה נותן לו כח היפה שבשתיהן
ה	בקל וחומר מפורש	כב	מדבר שחבירו מוכיח עליו
ו	בקל וחומר סתום	כג	מדבר שהוא מוכיח על חבירו
ז	בגזירה שוה	כד	מדבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד על עצמו
ח	בבנין אב	כה	מדבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד על חבירו
ט	כדרך קצרה	כו	ממשל
י	מדבר שהוא שנוי	כז	ממעל
יא	מסידור שנתחלק	כח	מגזר
יב	מדבר שבא ללמד ונמצא למד	כט	מדשון גימטריא
יג	מכלל שאחריו מעשה והוא פרטי של ראשון	ל	מלשון נוטריקון [תרי לפי חד לפי בחילוף לשונות וחד סתם בסמנון לשונות] (עם הכריעים)
יד	מדבר גדול שנתלה בקטן מכנו להשמיע האזן ברוך שהיא שומעת	לא	ממוקדם ומאוחר שהוא בענין
טו	משני כתובים המכחישים זה את זה עד שיבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם	לב	ממוקדם ומאוחר שהוא בפרייייות
טז	מדבר שהיא מיוחד במקומו מדבר שאינו מתפרש במקומו ומתפרש במקום אחר		
יז			

מדה א

מרבוי מיצד, הרבוי שלש לשונות.

את. גם. אף.

מדרש תנאים

פירוש בג' תיבות אלו כלום תמיד לרבות. כל מקום הכתוב. ומלאתו מקום בכתב בם. והנה נאמרת בכל תיבה ותיבה כלום לרבות ואפילו אות יחידה בלה לרבות. כיצד בכל דברי מ"ל. ואותה תיבה ואות בכתבה במקום אחר ואותה יחידה אותם בלה לרבות. גם יתכן באותה תיבה ואות שבאה כאן לרבות הבאה במקום אחר למעט. ועיין בסוגיה כ"ה בחומש בם בברייתא הלומדת דסכה לאולת את הגפן והמדה דיי"ב להביא את הגפן ולא קביא לה בגמרא בם אלא על מכמעות תיבה אחרת ולא מקבי בלל אך יתכן באותה תיבה ואות בכלה כאן לרבות הבאה במקום אחר למעט בפרחי כך הוא הענה בהכל לפי המקום. ובדומה מה מלינו בגם במקום אחר הבאה לרבות ולמעט ביחד כמ"ם במכילתא מכפטים (כ"ה י"ב) פסיק וכי יוד אות. הוא נאולת את הקטן אים להבאה את אחרים. דעתו להבאה את הקטן. דעתו לאולת את אחרים. הרי בתיבה אחת מיוחדת הוא רבוי ומיעוט ביחד. כפי מכמעיתה עוד בם פ' י"ב שור אים לאולת שור בל קטן. שור אים להבאה שור בל אחרים. שור דעתו וכו' כדלעיל. עוד בם פ' י"ג שלון ת"ל איש אלא להבאה את הבאה. חייב בגים יכלם ולא מתים. הרי בתיבת חיים רבוי ומיעוט ביחד וא"כ אין הכתיב בעצמה גורמת הרבוי כי אם מסעותה לפי הענין. אך ג' תיבות אלו אי"ת ג"ם א"ף

בלון

את לרבות ביצד דכתיב (בראשית ל"ח) וה' פקד את שרה אלו הוה אומר פקד שרה הייתי אומר שרה לבדה נפקדה כשהוא אומר את מלמד שכל העקרות נפקדו עמה. וכן הוא אומר (שם) צחוק עשה לי אלהים

מדרש תנאים

בלון תמיד לרבות אלא לענין. כל מקום אלא בלום בלום כל הכתובה והלותיות הבאים לרבות אם בכלל הענה בזאת המקבלת עסיו. ובלותה מגיעה ל"ב אלו ר' ישמעאל את ל"ש בסרטי מהלכן בדרך אחה בהמבה את מחוס לוב גם זו בסיה חוכם כל אחוס בכתובה. אלא בכתוס ואת הלכן מה הוא חוכם בהם. אמר לו אלו לאמר בחוס ובכן הייתי אומר בחוס ולכן בחוס בכתיבו כל הקל"ח הם יתו' ובכתלבות הבה ר' מ'. ופרשה ל"ג הגיעה בהמבה את מחוס אים בגם זו ל"ב בזה לכן ריקן מיעוטין לחכן ענין רבוים. אלמה בסיה חוכם בו אחוס בהמבה בכל מקום בכתיב מיבה את לרבות בלם. ולפי גורסת המדרש כן הענין גם אלא כל נמין ואלא כל אמן וריקן בהמבה בלאים לחבש תמיד. ולא כן כל הבינות בהמבה בלאים לרבות ולחבש בפי הענין וכו"ל:

ועוד ק"ל מלחר בלו כל' תיבות אים פעלים רק מלות וכמיבים כל פעלים ים הרבה פסוקים בתורה בלאים כתובים הבמיבים הלו. אים בל"מ בהם בתובים בם מיוחדים הם ומ"ב הם בלאים תמיד לרבות לגר הלאות אים ואמר בלאות אים לר' עקיבא הובא את סיגן הבפיל ודבר הגעבה וכמ"ב המ"ל בדברי ר"ע על פסוק הלאבות הרא אלהים את הבמים ואת הארץ אלו לא לאמר את הייתי אומר בחוס בחוס ואחרן ראי על הובא אלהים. אי לדקיים. אלר' ישמעאל הובא את לרבות וסגיות הבלמה בכל הבתורה בלאות ואגדות הר"ל וקמ"ל הלו הגלה אלר' ישמעאל ובדתמיים בחדרבים הר"ל בלאמר ר"ע לר' ישמעאל אלו נאמר בראשית הרא דבר הרבו ישמעאל ובדתמיים בחדרבים הר"ל בלאמר הן אמר לו (ר' ישמעאל לר' עקיבא) כי לא דבר אלהים בחוס ואחרן הייתי אומרים בחוס ואחרן אלהים הן אמר לו (ר' ישמעאל לר' עקיבא) כי לא דבר דק הלא עכם ולם רק הלא. מבכל. אמר בלון לחבש יעשים בו אלה את הבמים לרבות חמה ולבנה ומגלה ואת הייכם אמתי הלא חייכם בחבש בלאים יעשים בו אלה את הבמים לרבות חמה ולבנה ומגלה ואת הארץ לרבות הלגת והבלים ובן עבן וכן הלא הרבה בחומה בסיק יהי מאורות וכן במכילתא הובא

לרבות את לרבות בחבה מקומות וכן בכל המדרשים כדר' ולא הר"ע:

וצ"ע הבלן מבחבה בגמרא ומדרש הר"ל הר"ע לא הייב הובא לרבות אלו בפסחים דף כ"ב לחיבה בהדיה בחבון הבחבות וכו' הוא הובא בל לחים בבתובה וכו' מד בבלא ל"ע ולמד לת כ' אלהיך הובא לרבות תלמידי הבמים: וכן תיבות ג"ם וא"ף בהם יתרים בכל מקום בהולתם לחבר בין בני בעים ולחים מעוקרי הבעלים וב בסיקים הרבה בתורה בבתובים בלא תיבות אלו בין בני בעים ע"ב בתקיות הבתובים לגרבה אלה. וגם בהבמשיהם בל ג' תיבות אלו מרובות בין בני בעים תמיד בין בני מלחים לחיסוף ענין בני על ענין אלהן ובלא הקבלה מבני בהם הרבו בבלים תמיד בין בני מלחים לחיסוף ענין אחר בלאנו בתיב בהדיה:

ג"ב לרבות ענין אחר בלאנו בתיב בהדיה:

את הובאת לא בהלות בסיקים ל"ב קודשין ל"ו לא בבדו לת הבפל לבבדי. ובמכילתא מבפיים (כ"ה י"ח) סיגן יבקל הבור אלא יאכל לת בבדו לבבלא אלו הבו ושרו ובהבדות במכילתא פ' ייבא שבלר. לת בבלר אלו לבבו ובלא אלו בבו תיבות בבם בבו ובב"ר פ' ה' לת הבמים פ' ייבא שבלר. לת בבלר אלו לבבו ובלא אלו בבו תיבות בבם בבו ובב"ר פ' ה' לת הבמים הוא אומר צחוק ובל' פ' מלבן בבתה. בבתה בבם לי אלהים בל הבמים ובבו לי ובלמתה הוא אומר צחוק ובל' פ' מלבן בבתה. בבתה בבם לי אלהים בל הבמים ובבו לי ובלמתה בבב"ר פ' י"ג ובן בבסיקתא רבתי פ' מ"ב על פסוק זה ות"ל ר' ברכיה בר יודה בר סיגן בבם ר' שמואל בר ר' יצחק ראובן בבתה בבבתן מה לוכבה לי כך בלא בפקדה לרבים מה לבבה בבבתן לת הבבה בב